

PROTOKOLL
vid tillståndsprövning
DAG FÖR BESLUT
2009-06-08
Stockholm

Aktbilaga 4
Mål nr Ö 4574-08
Avdelning 1

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE

Ink. 2009-06-09

Db.nr ÖÅ 3680/08
Aktbil.nr Rot. 32
SH-LM-ID

NÄRVARANDE JUSTITIERÅD

[REDACTED]

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

[REDACTED]

KLAGANDE

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ombud: Advokat [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

MOTPART

Skatteverket

Huvudkontoret

[REDACTED]

SAKEN

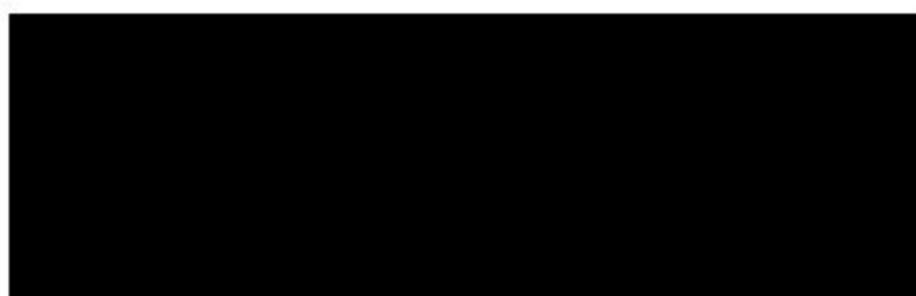
Invändning om hinder mot verkställighet

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Västra Sveriges beslut den 17 oktober 2008 i mål ÖÄ 3680-08

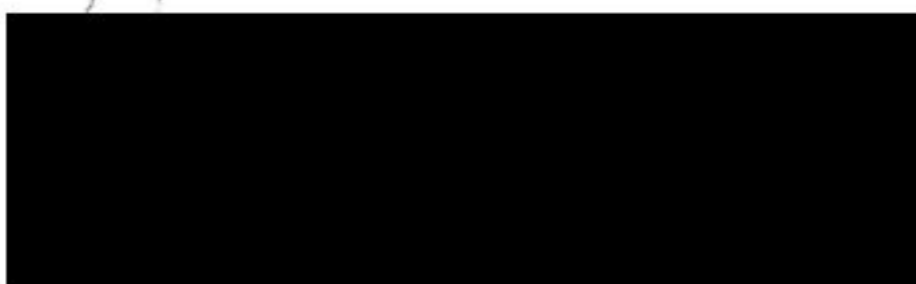
Målet föredras.

Högsta domstolen finner inte skäl att meddela prövningstillstånd. Hovrättens beslut står därmed fast.

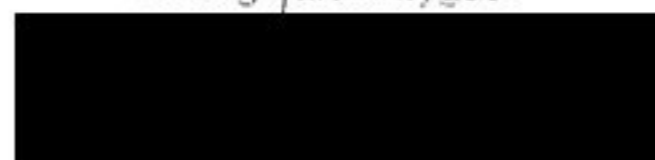

Föredraget 2009-06-04

Uppvisat och lämnat för expediering 2009-06-04

Fotokopians överensstämmelse
med originalet intygas:

RÄTTEN

Hovrättslagmannen [REDACTED] [REDACTED] hovrättsrådet [REDACTED] [REDACTED] och tf. hovrätts-
assessorn [REDACTED] [REDACTED]

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Hovrättsfiskalen [REDACTED] [REDACTED]

KLAGANDE

Skatteverket
Skattekontoret [REDACTED] [REDACTED]
Box [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

MOTPART

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

Ombud: Advokaten [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

SAKEN

Invändning om hinder mot verkställighet

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts beslut 2008-07-11, Ä 3175-07, se bilaga A

Målet föredras och följande antecknas.

Skatteverket har yrkat att hovrätten fastställer att hinder mot verkställighet inte förelig-
ger.

[REDACTED] [REDACTED] har bestritt ändring.

Hovrätten har den 13 augusti 2008 meddelat prövningstillstånd.

Skatteverket har utöver vad som framgår av tingsrättens beslut anfört i huvudsak följande. Finns det flera betalningsansvariga inverkare, enligt 11 § andra stycket lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. (SPL), det förhållandet att preskription inträtt mot någon av dem inte på de övrigas betalningsskyldighet. Den enda följden av att ett bolags skuld har preskriberats, är att Skatteverket inte längre kan fatta ett beslut om betalningsansvar mot bolagsmännen.

██████████ har, utöver vad som framgår av tingsrättens beslut, anfört i huvudsak följande. Av Skatteverkets egna handledningar kan slutsatsen dras att beslutet i oktober 2001 om att ålägga ██████████ betalningsansvar i anslutning till beslutet överlämnades till kronofogdemyndigheten för indrivning. I vart fall framgår av handlingarna att Skatteverket efter ett beslut enligt 12 kap. 8 a § skattebetalningslagen (1997:483) (SBL) om betalningsansvar för bolagsman, utan fördröjning ska lämna skulden för indrivning om inte särskilda skäl för att låta indrivningen vänta föreligger. Det aktuella beloppet borde alltså enligt Skatteverkets anvisningar ha lämnats för indrivning redan under 2001. Om beloppet inte restförts inom den tid som anges i anvisningarna bör detta medföra att tidpunkten för när preskription inträder beräknas från den tid när beloppet borde ha lämnats för indrivning.

Hovrätten fattar följande

BESLUT, att meddelas den 17 oktober 2008

Hovrätten har att ta ställning till om ██████████ betalningsansvar enligt 12 kap. 8 a § SBL har preskriberats genom att bolagets skuld har preskriberats eller om en självständig preskriptionstid löper beträffande hans betalningsansvar. För det fall det anses att ██████████ skuld preskriberas självständigt, uppkommer också frågan om när den preskriptionstiden har börjat löpa.

Enligt 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag svarar en bolagsman solidariskt för bolagets förpliktelser. Bolagsmannens betalningsskyldighet är beroende av att bolagets skuld inte är betald eller preskriberad. När det gäller skatte-

skulder måste emellertid bedömningen göras utifrån SBL och SPL. Ett beslut om ansvar för skattefordring som har meddelats med stöd av 12 kap. 8 a § SBL är enligt 1 kap. 4 § andra stycket 1 SBL att likställa med skatt.

Enligt 3 § tredje stycket SPL preskriberas en skattefordran som påförts enligt SBL fem år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning. Av 11 § andra stycket SPL framgår att om flera personer svarar solidariskt för en fordran inverkar det förhållandet att preskription inträtt mot någon av dem inte mot de övrigas betalnings-skyldighet.

Av det ovan sagda framgår att den fordran som påförts [REDACTED] [REDACTED] är att betrakta som en skattefordran vilken är underställd de särskilda regler om preskription som framgår av SPL. Av bestämmelsen i 11 § SPL följer att [REDACTED] [REDACTED] betalnings-ansvar inte påverkas av att preskription inträtt mot bolaget. Vad [REDACTED] [REDACTED] anfört i den delen medför ingen annan bedömning.

Vad [REDACTED] [REDACTED] anfört om när preskriptionstiden börjat löpa kan inte få till följd att preskriptionstiden ska räknas från någon annan tidpunkt än när fordran faktiskt lämnades för indrivning, d.v.s. år 2005. Preskription inträder således inte förrän vid utgången av år 2010.

Med ändring av tingsrättens beslut fastställer hovrätten Kronofogdemyndighetens beslut att hinder mot verkställighet inte föreligger.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 7 november 2008

ANVISNINGAR FÖR ÖVERKLAGANDE

Överklagande skall göras skriftligen. Skrivelsen skall ställas till Högsta domstolen, men den skall skickas eller lämnas till hovrätten.

Skrivelsen skall ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges under rubriken ÖVERKLAGANDE i hovrättens avgörande. Någon tidsgräns gäller dock inte för klagan över beslut om häktning, reseförbud eller restriktioner enligt 24 kap 5a § rättegångsbalken.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen skall pröva ett överklagande. Prövningstillstånd behövs dock inte när Justitiekanslern eller Riksdagens ombudsmän överklagar i mål om allmänt åtal.

Prövningstillstånd får meddelas endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.
Om prövningstillstånd meddelas i ett av två eller flera likartade mål, kan prövningstillstånd meddelas också i övriga mål.

I skrivelsen till Högsta domstolen skall anges

1. klagandens namn, adress och telefonnummer.
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning, målets nummer och dagen för avgörandet).
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar.
4. de skäl som klaganden åberopar för att avgörandet skall ändras.
5. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas, och
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad som skall styrkas med varje särskilt bevis.

Handläggning i parternas utevaror

RÄTTEN

Rådmannen [REDACTED] även protokollförare

PARTER

Klagande

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: Advokaten [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Motpart

Skatteverket

[REDACTED]
Box [REDACTED]
[REDACTED]

SAKEN

Invändning om hinder mot verkställighet

Handlingarna genomgås, varvid följande antecknas.

Genom det överklagade beslutet beslutade Kronofogdemyndigheten att hinder mot verkställighet inte förelåg.

[REDACTED] har överklagat beslutet och yrkat att tingsrätten förklarar, jämväl interimistiskt, att det föreligger hinder mot verkställighet av den i målet aktuella fordringen uppgående till 1 338 860 kr jämte ränta. [REDACTED] har vidare yrkat ersättning för sina rättegångskostnader. Som grund har [REDACTED] anført bl.a. följande. [REDACTED] (härefter bolaget) har fram till år 1999 bedrivit verksamhet med import och försäljning av kläder. Han är komplementär i bolaget.

Dok.Id [REDACTED]

Postadress
Box 1070

Besöksadress
[REDACTED]

Telefon
0521-270 200
E-post: [REDACTED]

Telefax
0521-270 280

Expeditionstid
måndag – fredag

Genom omständigheter för vilka han inte ansvarat har bolaget dragits in i en utredning rörande skattebrott vilket medfört att bolaget påförts mervärdesskatt och skattetillägg om drygt 11 000 000 kronor. Kronofogdemyndigheten har med stöd av skattebesluten företagit utmätning av bolagets och hans tillgångar till ett sammanlagt belopp om ca 10 000 000 kronor. Enligt 2 kap 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag (HBL) svarar bolagsmän solidariskt för bolagets förpliktelser. En dom eller ett beslut riktat mot bolaget innebär emellertid inte att innehavaren av fordringen kan verkställa denna mot bolagsmannen. För att få denna möjlighet krävs att borgenären måste processa och skaffa sig en dom även mot bolagsmannen. I en sådan process utgör domen eller beslutet ett bevis för att bolaget har angivna förpliktelse. Bolagsmannen kan i en sådan process göra invändningar som är att hänföra till bolagsmannen personligen. Bolagsmannens ansvar är assessoriskt i förhållande till huvudfordran. Bolaget svarar primärt för skulden. Något solidariskt ansvar i normal bemärkelse föreligger således inte. Av 12 kap 8 a § skattebetalningslagen (SBL) framgår att skatteverket beslutar om ansvar för delägare i handelsbolag enligt 2 kap 20 § HBL avseende skatt enligt SBL. Bakgrunden till att den aktuella bestämmelsen infördes var att skattemyndigheten inte ansågs ha behörighet att fastställa en bolagsmans betalningsskyldighet utan att detta i stället skulle göras genom dom eller genom utslag i mål om betalningsföreläggande ”på samma sätt som gäller beträffande civilrättsliga fordringar i allmänhet” (prop 1997/98:33 s 74). Den omständigheten att skatteverket med stöd av 12 kap 8 a § SBL beslutat om ansvar för delägare i handelsbolag innebär således inte att någon ny förpliktelse uppkommit utan att myndigheten genom åtgärden fastställt att även bolagsmannen enligt 2 kap 20 § HBL är betalningsskyldig för bolagets skuld. Denna betalningsskyldighet är beroende av att handelsbolagets skuld inte är betald eller preskriberad. För det fall bolagets skuld betalas eller om preskription inträtt upphör bolagsmans betalningsansvar. Genom det i ärendet aktuella beslutet har han inte påförts någon fordran i den bemärkelsen att han bär ett självständigt ansvar. Bolaget svarar även efter beslutet primärt för skatteskulden. Genom beslutet har myndigheten endast erhållit sig en exekutionstitel mot honom avseende bolagets skuld. I NJA 1989 s 92 – som gällde fråga om bolagsmans ansvar för förpliktelse från vilka bolaget befriats genom ackord – konstaterade Högsta domstolen att ”av de

grundläggande principer som gäller för handelsbolag måste anses följa att bolagsmännen visserligen har ett personligt ansvar för bolagets förpliktelser men att detta ansvar inte kan gå utöver de förpliktelser som åvilar bolaget". Högsta domstolen noterade vidare att "således kan bolagsmän till sin egen förmån åberopa att bolagets skuld nedgått till följd av betalning eller avtal eller på annan grund. Med dessa principer skulle det inte vara förenligt att anse bolagsmän ha ett fortsatt ansvar för förpliktelser i vilka bolaget befriats genom ackord i eller utom konkurs." Han menar att det aktuella resonemanget även är tillämpligt på den situationen att en fordran preskriberats. Lag (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.(SPL) förskriver att en fordran som påförts enligt lagen preskriberas 5 år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning. I ärendet aktuell fordran har påförts bolaget under år 2000 och lämnats för indrivning samma år. Fordran är därför preskriberad. Preskriptionen inträffade den 31 december 2006.

Kronofogdemyndigheten har inkommit med yttrande och anfört väsentligen följande. [REDACTED] ansvar bottnar i 2 kap 20 § HBL. Bestämmelsen reglerar betalningsansvaret men säger inget om betalningsskyldigheten. Ansvaret är assessoriskt och bolagsmannens ansvar kan inte gå utöver bolagets. Bolagsmannen äger åberopa samma invändningar om betalning m.m. som bolaget kan göra. När det är fråga om betalningsskyldighet för en skatt måste bedömningen ske med utgångspunkt från reglerna i SBL. Ett särskilt ansvarsbeslut enligt 12 kap 8 a § SBL måste till för att skulden ska kunna göras gällande mot honom. Av denna bestämmelse följer att skatteverket getts behörighet att fatta beslut om personligt ansvar för skatt. Utan ett sådant särskilt beslut om att en ansvarsskuld föreligger kan den inte göras gällande mot bolagsmannen. Ett beslut enligt nämnda bestämmelse har dock ingen direkt inverkan på när preskription inträder. Den frågan är helt beroende av när restföring sker vilket framgår av reglerna i 3 § st 3 SPL. Skulden preskriberas därmed först fem år efter det att den lämnats över till kronofogden för indrivning. Med indrivning avses att skulden överlämnas till kronofogdemyndigheten för utverkande av betalning.

[REDACTED] skuld restfördes den 21 mars 2005 och preskriberas därmed först den 31 december 2010. Bolagets skuld restfördes den 20 juni 2001 och preskriberades den 31 december 2006.

Skäl

Enligt 2 kap 20 § HBL svarar bolagsmän solidariskt för bolagets förpliktelser. En dom eller ett beslut riktat mot bolaget innebär emellertid inte att innehavaren av fordringen kan verkställa denna mot bolagsmannen.

Av 12 kap 8 a § SBL framgår att skatteverket beslutar om ansvar för delägare i handelsbolag enligt 2 kap 20 § HBL avseende skatt enligt SBL.

Den omständigheten att skatteverket med stöd av 12 kap 8 a § SBL beslutat om ansvar för delägare i handelsbolag innebär således inte att någon ny förpliktelse uppkommit utan att myndigheten genom åtgärden fastställt att även bolagsmannen enligt 2 kap 20 § HBL är betalningsskyldig för bolagets skuld. Denna betalningsskyldighet är beroende av att handelsbolagets skuld inte är betald eller preskriberad. För det fall bolagets skuld betalas eller om preskription inträtt upphör bolagsmans betalningsansvar. Genom det i ärendet aktuella beslutet har [REDACTED] inte påförts någon fordran i den bemärkelsen att han bär ett självständigt ansvar. Bolaget svarar även efter beslutet primärt för skatteskulden.

Enligt 3 § 3 st SPL preskriberas en fordran som påförts enligt lagen 5 år efter utgången av det kalenderår då den lämnades för indrivning. Det är visat i ärendet att aktuell fordran har påförts bolaget under år 2000 och lämnats för indrivning samma år. Fordran ska därför, från och med den 31 december 2006, anses preskriberad. [REDACTED] kan därför inte i egenskap av bolagsman längre göras ansvarig för denna förpliktelse och den aktuella fordran kan därmed inte ligga till grund för en verkställighetsåtgärd.

Angående [REDACTED] yrkande om ersättning för kostnader i ärendet gör tingsrätten följande bedömning. Enligt 32 § lagen (1996:242) om domstolsärenden får domstolen med tillämpning av 18 kap. rättegångsbalken förplikta den ena parten att ersätta den andra parten för dennes rättegångskostnader i ärendet. Detta gäller ärenden där enskilda är motparter till varandra. Bestämmelsen är däremot inte tillämplig när staten är part i ett ärende, om inte staten kan jämföras med enskild part (se prop.

1995/96:115 s 118 och 154 samt rättsfallen NJA 1998 s. 443 och 2000 s. 109) I detta fall, där statens fordringar består av skatter, kan staten inte jämföras med ett enskilt rättssubjekt. Det saknas därmed förutsättningar att med stöd av 32 § ärendelagen tillerkänna [REDACTED] [REDACTED] ersättning för rättegångskostnader av staten. Inte heller annars finns laga stöd för bifall till yrkandet därom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 405 D)

Överklagande ges in till tingsrätten senast den 1 augusti 2008 och ställs till Hovrätten för Västra Sverige.

